

Handläggare
Hanna Fürstenberg Danielson
Telefon: 08-50804264**Till**
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2026-09-24

Svar på skrivelse från Centerpartiet om kolonilotter och stadsodling

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Centerpartiet (C) i Hässelby-Vällingby har inkommit med en skrivelse om kolonilotter och stadsodling, daterad 28 maj 2026. I skrivelsen lyfts att det hög tid att Stockholm satsar på att öka antalet odlingsmöjligheter. Utbyggnaden av odlingsmöjligheter har inte hållit jämna steg med efterfrågan.

Mot bakgrund av att stadsodling bland annat är en viktig klimat- och miljöfråga samt bidrar till Sveriges självförsörjningsgrad och social gemenskap önskar C svar på ett antal frågor.

Stadsdelsförvaltningen delar uppfattningen om att stadsodling är positivt ur många olika aspekter. Som nämns är det många anspråk på marken i en växande stad och förvaltningen behöver göra avväganden mellan olika intressen, för att uppnå störst nytta för flest. Eftersom koloniområden tar mycket mark i anspråk skulle ny mark för koloniområden troligen behöva föregås av en utredning i samband med översiktsplaneringen. Stadsdelsförvaltningen arbetar med flera andra lösningar för att främja stadsodling, i flera fall tillsammans med trafikkontoret.

Bakgrund

C i Hässelby-Vällingby har inkommit med en skrivelse om kolonilotter och stadsodling, daterad 28 maj 2026. I skrivelsen lyfts att intresset för att odla eget ökar och köerna till koloniföreningarna växer, inte minst bland de boende i Hässelby-Vällingby som saknar egen trädgård. Trots det har utbyggnaden av odlingsmöjligheter inte hållit jämna steg med efterfrågan. Knappt några nya odlingsområden har tillkommit på 20 år enligt skrivelsen, och därför är det hög tid att Stockholm satsar på att öka antalet odlingsmöjligheter.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
www.stockholm.se/hasselby-vallingby

I skrivelsen lyfts att kolonirörelsen är en viktig del av Sveriges historia samt att koloniområdena är gröna oaser och mötesplatser med möjlighet till rekreation, gemenskap och egen odling. Vidare lyfts att stadsodling är en viktig klimat- och miljöfråga då odlingarna bidrar till biologisk mångfald samt minskar behovet av transporter och förpackningar. Även krisberedskap lyfts som en viktig aspekt, där stadsodlingen bidrar till Sveriges självförsörjningsgrad.

Slutligen påpekas att Stockholm växer och att trycket på stadens gröna ytor ökar, varför en långsiktig satsning på fler koloniområden behövs.

Mot bakgrund av ovanstående önskar C svar på ett antal frågor:

1. Ser stadsdelsförvaltningen möjlighet att utveckla kolonilotter eller stadsodling i Riddersvik eller Lövsta?
2. Finns det inom Hässelby-Vällingby annan mark eller ytor som skulle kunna vara lämpliga för nya kolonilotter eller stadsodlingar?
3. Hur ser efterfrågan på kolonilotter och odlingsmöjligheter ut i Hässelby-Vällingby idag?
4. Vilka åtgärder arbetar stadsdelsförvaltningen med, eller planerar att arbeta med, för att möjliggöra fler odlingsmöjligheter i stadsdelen?

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen upplåter, i enlighet med stadens reglemente, mark till koloniträdgårdsföreningar genom arrende.

Stadsdelsförvaltningen får inte upplåta allmän plats i detaljplan för stadsodling, såsom pallkragar i parkmark. Ansökan om stadsodling genom pallkrage på parkmark sker via polistillstånd och handläggs av trafikkontoret (vilka samråder med stadsdelsförvaltningen).

Utanför detaljplan är det exploateringskontoret som upplåter mark för stadsodling (som inte är koloniträdgård) i mindre omfattning.

Trafikkontoret har det samordnande ansvaret för stadsodling och ska verka för att öka den stadsnära odlingen på stadens mark. De ansvarar för Stockholms stads program för stadsnära odling, vilken nyligen har godkänts i trafikinämnden för antagande i kommunfullmäktige.

Enligt programmet finns det förutsättningar att tillskapa ny stadsnära odling i Stockholm, till exempel genom att anlägga nya odlingsområden. Koloniområden ska kunna utvecklas i nya former, som med växthus eller trädjordbruk. Staden ska även ta fram en inrättandeprocess, som tydliggör ansvar och dylikt, för nya

stadsnära odlingar som kräver planläggning samt investerings- och driftmedel, som till exempel koloniområden.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö vid Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen delar uppfattningen om att stadsodling är positivt ur många olika aspekter samt att planering för eventuell ny odling bör vara långsiktig. Som nämns är det många anspråk på marken i en växande stad och förvaltningen behöver göra avväganden mellan olika intressen, för att uppnå störst nytta för flest.

Stadsdelsförvaltningen upplåter mark till totalt fem koloniträdgårdsområden, varav fyra bedriver odling.

Koloniträdgårdsområdet i Riddersvik har tillfälligt tagits bort på grund av marksanering. Området kommer att återuppbyggas under 2027 och upplåtas igen under 2028. Flertalet lotter kommer då tillkomma. Ett eventuellt behov behöver därför bedömas efter att denna förening är igång igen.

Stadsdelsförvaltningens koloniträdgårdsföreningar är administrativt eftersatta och fokus bör därmed ligga på att komma etablera gott samarbete med befintliga föreningar innan investering och anläggandet av nya föreningar sker. Det finns även ett pågående utredningsarbete kring markföreningar i koloniträdgårdsområden, vilket behöver färdigställas innan stadsdelsförvaltningen tittar på nya områden.

Eftersom koloniområden tar mycket mark i anspråk skulle ny mark för koloniområden troligen behöva föregås av en utredning i samband med översiktsplaneringen, där flera intressen och behov bäst utreds och vägs mot varandra.

Gällande frågan om hur efterfrågan på kolonilotter och odlingsmöjligheter ser ut i Hässelby-Vällingby stadsdelsområde idag så har varje koloniförening sin egen intresselista (och många står i kö till flera föreningar). Därmed är det svårt att veta hur den samlade bilden är. Generellt kan dock sägas att odlingslotter utan stuga ofta har kortare väntetider - år 2024 gick det att få en odlingslott i Hässelby-Vällingby inom ett år, medan köerna till stugor är betydligt längre. I Lövsta är kön till stuglotter enligt uppgift fyra till tio år, men det kan både ta längre och kortare tid. Generellt i staden är det tre gånger så många i kö som det finns lotter, men efterfrågan är högre i innerstaden än ytterstaden.

Efterfrågan på andra typer av stadsodling är svårare att göra sig en bild av, men när stadsdelsförvaltningen 2023 erbjöd odlingslådor på parkmark inkom endast en intresseanmälan. Däremot finns vissa PRO-föreningar, parklekar och förskolor exempelvis som visat visst intresse för småskalig stadsodling. I de fall det varit möjligt har förvaltningen försökt att stötta dessa initiativ.

Stadsdelsförvaltningen arbetar för flera andra lösningar för att främja stadsodling, i flera fall tillsammans med trafikkontoret. Under året kommer trafikkontoret påbörja anläggning av en större matpark i Grimsta i enlighet med budgetuppdrag. Förvaltningen och trafikkontoret samarbetar även för att öka andelen bär- och fruktträd och buskar på offentliga platser. Initiativen syftar till att öka andelen ätbart i stadsmiljön. Gemensamhetsodlingar har diskuterats, vilket behöver samordnas från trafikkontoret samt utredas vad som är lämpligt inom allmän platsmark, med tanke på att det behöver upplåtas genom polistillstånd.

Förvaltningen har även nyligen ordnat planteringar av bärbuskar och fruktträd i parken Stråket, vilket förvaltningen även hade en medborgardialog kring.

Inom ramen för prioriterade ytterstadsområden, en ny satsning i budget för 2026, tittar stadsdelsförvaltningen tillsammans med trafikkontoret och fastighetenskontoret på möjligheten att finansiera och etablera en verksamhet för stadsodling vid torpet Solbacken norr om Grimsta idrottsplats. Mycket utredningsarbete kvarstår alltså.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse från C om kolonilotter och stadsodling

Expediering

1. C i Hässelby-Vällingby

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2026-08-26